

Bygdegårdarnas Riksförbunds hållbarhetsdiplomering

Instruktioner och ansökan

**Bygdegårdarnas
Riksförbund**

september 2022

Bakgrund

Bygdegårdsrörelsens övergripande verksamhet och tankesätt beskrivs målade i vår idégrund och vår vision. Tydligt fastslås här våra grundläggande principer och värderingar för vår verksamhet.

Bygdegårdarnas idégrund:

- Bygdegården är en mötesplats för alla
- I bygdegården får människor möjlighet att växa
- I bygdegården skapas engagemang
- Bygdegården får bygden att utvecklas
- I bygdegården stärks det demokratiska samhället
- En kraft att räkna med – nu och i framtiden

Bygdegårdarnas Riksförbunds vision antagen av förbundsstämman 2018:

”Bygdegårdarna samlar Sverige. Vi är en öppen folkrörelse med mötesplatser i hela landet. Bygdegårdsrörelsen har en ledande roll i att stärka bygden och dess människor – nu och i framtiden.”

Agenda 2030 och de globala målen togs fram av ledare för hela världen 2015. Målen ska hjälpa oss till en social, ekonomisk och ekologisk hållbar utveckling. Vi ska nå alla målen till 2030 och med hjälp av Agenda 2030 och de globala målen vill vi skapa hållbar utveckling. Det betyder att vi måste leva på ett sätt idag som gör att generationer som kommer ska ha samma möjligheter som vi.

Det finns tre dimensioner av hållbar utveckling; ekonomisk, social och miljömässig. Alla tre dimensionerna var viktiga när man tog fram de globala målen

Agenda 2030 är ingen lag, utan ett dokument som länderna frivilligt har skrivit under.

Ansvar för att nå målen ligger på regeringar i alla FN-länder. I Sverige arbetar hela regeringen med att nå Agenda 2030, men vi har alla ett ansvar för att ingen människa ska lämnas utanför

Om vi i bygdegårdarna kopplar vårt arbete till Globala målen kan vi tydligt se hur vi med vår verksamhet starkt bidrar till ett långsiktigt hållbart samhälle. De 17 målen går på många sätt in i varandra, och arbetet mot ett mål kan ofta hjälpa till att uppfylla ett annat.

Tips!

Gå gärna igenom bygdegårdarnas egen grundutbildning om du är osäker på vad Agenda 2030 och Globala målen innebär.

GLOBALA MÅLEN
för hållbar utveckling

Globala målen

De globala målen handlar om:

- Ekonomisk hållbarhet
- Social hållbarhet
- Miljömässig hållbarhet

Målsättningen är att genom de globala målen uppnå fyra saker till år 2030:

- Att avskaffa extrem fattigdom.
- Att minska ojämlikheter och orättvisor i världen.
- Att främja fred och rättvisa.
- Att lösa klimatkrisen.

De globala målen är 17 till antalet:

Läs mer om de Globala målen: www.globalamalen.se

Illustrationen nedan visar hur de Globala målen delas in när det gäller ekonomisk, social och miljömässig hållbarhet.

Illustration: Stockholm Resilience Centre

För att nå de globala målen och de nationella miljömålen behövs en omställning av samhället: lokalt, nationellt och globalt. Det krävs bland annat att vi ställer om till hållbar konsumtion och verksamhet.

Bygdegårdarnas bidrag till de globala målen

I bygdegårdarna kan vi genom vår verksamhet och hur vi sköter våra fastigheter och lokaler bidra till att uppnå de globala målen på den lokala nivån.

Bygdegårdsrörelsens omfattande och mångfacetterade verksamhet bidrar i huvudsak till nedanstående sex globala mål.

Hållbarhetsdiplomet beskriver och tydliggör på vilka sätt som bygdegårdarnas aktiviteter bidrar till ett långsiktigt hållbart samhälle.

De sex utvalda målen bidrar till alla tre delarna av de Globala målen – miljömässigt, socialt och ekonomiskt.

Ekonomisk hållbarhet:

(10) Minskad ojämlikhet

(12) Hållbar konsumtion och produktion

Social hållbarhet:

(3) God hälsa och välbefinnande

(11) Hållbara städer och samhällen

(16) Fredliga och inkluderande samhällen

Miljömässig hållbarhet:

(13) Bekämpa klimatförändringarna

Alla 17 mål

Illustration: Stockholm Resilience Centre

Bygdegårdarnas 6 mål

Uppbyggnad

Så här fungerar det:

- Ett grundläggande hållbarhetsdiplom.
- Hållbarhetsdiplomet kan tas av alla föreningar och distrikt inom Bygdegårdarnas Riksförbund.
- Hållbarhetsdiplomeringen godkänns och administreras av förbundskansliet.
- Hållbarhetsdiplomet uppdateras vart tredje år för att fortsatt vara gällande.
- Information om respektive förening/distrikts hållbarhetsarbete skickas av förbundskansliet till kommunen/regionen där föreningen/distriktet är verksam.
- Om ett distrikt önskar godkänna och administrera hållbarhetsdiplomeringen görs detta efter anmälan till förbundskansliet. Distriktet får 250 kronor per utfärdat diplom en gång om året. Sammanställning av årets utfärdade diplom skickas till förbundskansliet senast 15 december.

Tips!

Gå igenom bygdegårdarnas egen grundutbildning om du är osäker på vad Agenda 2030 och Globala målen innebär.

Obs! Du hittar alla dokument du behöver här:

bygdegardarna.se/materialbank/hallbarhetsdiplom

- Grundutbildning i bygdegårdarnas hållbarhetsarbete
- Hållbarhetsdiplom Exempel på ifylld ansökan Bilaga 2 och 3
- Hållbarhetspolicy – mall
- Årlig genomgång av fastigheten

Diplomeringskriterier

Det finns fem kriterier som måste uppfyllas för att få ett diplom:

1. Information till medlemmar
2. Uppdaterad hållbarhetspolicy
3. Exempel på föreningens/distriktets verksamhet
4. Årlig genomgång av fastigheten/lokalen
5. Säker föreningsgård/försäkringsgenomgång

Dessa kriterier ska noteras på checklistan som sedan skickas till förbundskansliet. Se Hållbarhetsdiplom Exempel på ifylld ansökan Bilaga 2 och 3.

Förklaringar till respektive diplomeringskriterium

1 Information till medlemmar

Bidrar till mål

Omfattning

Föreningens medlemmar får löpande information om enhetens hållbarhetsarbete och vad det innebär. Förtroendevalda har kännedom om de Globala målen och Agenda 2030.

Exempel

Informera om föreningens/distriktet hållbarhetsarbete, ge tips på länkar och informationsmaterial:

- i nyhetsbrev
- vid medlemsmöten
- på årsmötet/stämman

Stödjande material

- Grundutbildning i bygdegårdarnas hållbarhetsarbete
- Globala målen – För hållbar utveckling:
www.globalamalen.se
- Globala målen – Bli målmedveten nu
www.globalamalen.se/bli-malmedveten-nu
- Klimatkontot
www.klimatkontot.se
- Världsnaturfonden WWF – Klimatkalkylatorn – Beräkna din miljöpåverkan
www.wwf.se/klimat/klimatkalkylatorn

2 Uppdaterad hållbarhetspolicy

Bidrar till mål

Omfattning

Föreningen har beslutat om en hållbarhetspolicy som efterlevs i verksamheten och årligen ses över och vid behov uppdateras.

Stödjande material

Hållbarhetspolicy – mall

3 Exempel på föreningens/distriktets verksamhet

Bidrar till mål

Omfattning

Föreningens/distriktets arbeten/verksamheter beskrivs, var och en i form av:

- **Vad:** (ex. utbildning, kurser, gymnastik, marknad, uthyrning, dans, konsert, litteratur, utställning, filmvisning, andra arrangemang eller aktiviteter)
- **För vilka:** (riktad verksamhet eller öppen för alla)
- **Hur ofta:** (enstaka eller återkommande)
- **Resultat:** (gemenskap, kunskap, sammanhållning, glädje, välbefinnande, ekonomisk utveckling...)

Minst 3 exempel på genomförd verksamhet beskrivs.

Stödjande material

Hållbarhetsdiplom Exempel på ifylld ansökan Bilaga 2 och 3

4 Årlig genomgång av fastigheten/lokalen

Bidrar till mål

Omfattning

En genomgång av föreningens/distriktens fastighet eller lokaler för att säkerställa lagstadgat ansvar, underhållsstatus, energikostnader, miljöpåverkan. Framtagen mall Årlig genomgång av fastigheten används i tillämpliga delar.

Stödjande material

Årlig genomgång av fastigheten

5 Säker föreningsgård/försäkringsgenomgång

Bidrar till mål

Omfattning

En genomgång av föreningens/distriktens fastighet eller lokaler för att säkerställa lagstadgat ansvar, underhållsstatus, energikostnader, miljöpåverkan. Framtaget utbildningspaket Säker föreningsgård används i tillämpliga delar.

Minst två moduler av utbildningspaketet ska genomföras per år.

Stödjande material

Säker föreningsgård
sakerforeningsgard.se

Innehåll ansökan

Detta ska ansökan innehålla:

1. Ifylld och underskriven checklista för hållbarhetsdiplomering (se Hållbarhetsdiplom Exempel på ifylld ansökan Bilaga 2 och 3)
2. Ifylld bilaga 1 (minst tre exempel på verksamhet)

Checklista för hållbarhetsdiplomering

Diplomeringskriterier	Kommentar
1. Information till medlemmar	
2. Uppdaterad hållbarhetspolicy	
3. Exempel på föreningens/distriktets verksamhet (bifoga ifylld bilaga 1)	
4. Årlig genomgång av fastigheten/lokalen	
5. Säker föreningsgård/ försäkringsgenomgång	

Datum: .....

Förening/distrik: .....

Riktigheten i ovanstående intygas

Föreningens/distriktets firmatecknare: .....

Signatur: .....

Föreningens/distriktets kontaktperson för hållbarhetsfrågor

Namn: .....

E-postadress: .....

Telefon: .....

Kommunal/regional kontaktperson i hållbarhetsfrågor

Namn: .....

E-postadress: .....

Insändes till:

Postadress: Bygdegårdarnas Riksförbund | Stadshagsvägen 6 | 112 50 Stockholm

E-post: info@bygdegardarna.se (inskannad med underskrift)

Bilaga 1 – Föreningens/distriktets verksamhet

		Eventuell kommentar
Vad:		
För vilka:		
Hur ofta:		
Resultat:		

		Eventuell kommentar
Vad:		
För vilka:		
Hur ofta:		
Resultat:		

		Eventuell kommentar
Vad:		
För vilka:		
Hur ofta:		
Resultat:		

Bilaga 1 – Föreningens/distriktets verksamhet

		Eventuell kommentar
Vad:		
För vilka:		
Hur ofta:		
Resultat:		

		Eventuell kommentar
Vad:		
För vilka:		
Hur ofta:		
Resultat:		

		Eventuell kommentar
Vad:		
För vilka:		
Hur ofta:		
Resultat:		

Bilaga 1 – Föreningens/distriktets verksamhet

		Eventuell kommentar
Vad:		
För vilka:		
Hur ofta:		
Resultat:		

		Eventuell kommentar
Vad:		
För vilka:		
Hur ofta:		
Resultat:		

		Eventuell kommentar
Vad:		
För vilka:		
Hur ofta:		
Resultat:		